

**Routine to
Research: R2R**
พัฒนางานประจำ
เป็นงานวิจัย
สำหรับบุคลากร
ทางการแพทย์

พว.ดร.ขวัญใจ วงศ์ช่วย

หนังสือ "Routine to Research:

พัฒนางานประจำเป็นงานวิจัย

สำหรับบุคลากรทางการแพทย์

คำนำ

ดิฉัน ดร.ขวัญใจ วงศ์ช่วย รู้สึกภูมิใจและดีใจเป็นอย่างยิ่งที่ได้เขียนหนังสือ "Routine to Research" เล่มนี้ขึ้นมา จากประสบการณ์การทำงานเป็นพยาบาลในโรงพยาบาล ดิฉันพบว่ามีคำถามและปัญหามากมายผุดขึ้นในใจระหว่างการดูแลผู้ป่วยในแต่ละวัน บ่อยครั้งที่เราแก้ปัญหาด้วยวิธีการตามตำรา แต่ผลที่ได้กลับไม่ดีเท่าที่ควร ทำให้ดิฉันเริ่มสงสัยว่า เราจะปรับปรุงการดูแลให้ตอบโจทย์บริบทของเราเองได้อย่างไร คำตอบก็คือ การทำวิจัยนั่นเอง

แต่การลงมือทำวิจัยครั้งแรก เปรียบเหมือนการเดินทางครั้งใหม่ที่เต็มไปด้วยความไม่แน่นอน ตั้งแต่การเลือกหนทางที่จะไป การเตรียมสัมภาระให้พร้อม จนถึงการข้ามผ่านอุปสรรคระหว่างทาง หนังสือเล่มนี้รวบรวมเคล็ดลับตั้งแต่การตั้งโจทย์ การค้นคว้าข้อมูล การออกแบบการวิจัย การเก็บและวิเคราะห์ผล ตลอดจนการนำเสนอและเผยแพร่ผลงาน โดยเน้นเนื้อหาที่เข้าใจง่าย เหมาะสำหรับงานวิจัยพยาบาล ที่สำคัญคือ เป็นเนื้อหาที่ได้ผ่านการลองผิดลองถูกจากตัวดิฉันเอง จึงมั่นใจว่าจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้อ่านอย่างแท้จริง

อย่างไรก็ตาม คู่มือเล่มนี้เป็นเพียงเสปียงสำหรับการออกเดินทางเท่านั้น สิ่งสำคัญที่สุดที่จะนำพาให้เราไปถึงปลายทางได้คือพลังใจที่มุ่งมั่นของตัวเราเอง ขอให้คุณเชื่อมั่นว่าในฐานะพยาบาลเราทุกคนมีศักยภาพที่จะเป็นนักวิจัยได้ไม่ยากเย็น เพราะเรามีคุณสมบัติพื้นฐานอยู่แล้ว นั่นคือความเอาใจใส่ การสังเกต รายละเอียด การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า และที่สำคัญคือ หัวใจที่เต็มเปี่ยมด้วยความปรารถนาดีต่อผู้ป่วยของเรา ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้จะเป็นเข็มทิศนำทางให้เราฝ่าฟันไปจนถึงจุดหมายปลายทางได้อย่างงดงาม

สุดท้ายนี้ ดิฉันขอแสดงความขอบคุณจากใจถึงทุกกำลังใจ ทุกรอยยิ้ม และทุกคำชี้แนะที่ทำให้หนังสือเล่มนี้สำเร็จลุล่วง หวังว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นประกายให้พยาบาลไทยหันมาทำวิจัยกันมากขึ้น ช่วยกันหาคำตอบเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยและวิชาชีพการพยาบาลให้สูงยิ่งขึ้นไป ขอให้การเดินทางครั้งนี้เป็นการเดินทางที่แสนพิเศษ เต็มไปด้วยการเรียนรู้และมิตรภาพ แล้วพบกัน
ในเส้นทางสายนักวิจัยนะคะ

ด้วยความปรารถนาดี

ดร.ขวัญใจ วงศ์ช่วย

เนื้อหาในหนังสือ

หนังสือ "Routine to Research: คู่มือการทำวิจัยสำหรับพยาบาล" โดย ดร.ขวัญใจ วงศ์ช่วย มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแรงบันดาลใจและให้แนวทางแก่พยาบาลที่สนใจการทำวิจัย โดยเชื่อมโยงประสบการณ์จากงานประจำสู่โอกาสในการตอบคำถามเชิงวิชาการผ่านระเบียบวิธีวิจัยที่เหมาะสม

เนื้อหาในเล่มประกอบด้วย 7 บท โดยเริ่มตั้งแต่การปูพื้นฐานแนวคิดของการวิจัย การกำหนดโจทย์และออกแบบการวิจัย ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล การนำเสนอและเผยแพร่ผลงาน ประเด็นทางจริยธรรมการวิจัย ตัวอย่างผลงานวิจัยที่โดดเด่น

นอกจากนั้น ยังมีการสอดแทรกประสบการณ์และข้อคิดส่วนตัวของผู้เขียน ซึ่งเป็นทั้งพยาบาลและนักวิจัยที่ผ่านการลองผิดลองถูกมาอย่างโชกโชน เพื่อถ่ายทอดบทเรียนที่เป็นประโยชน์และให้แรงใจแก่นักวิจัยหน้าใหม่ รวมถึงการให้ข้อคิดถึงความท้าทายและโอกาสของงานวิจัยทางการพยาบาลในอนาคต

ในภาคผนวก ยังมีเอกสารตัวอย่างที่เป็นประโยชน์ต่อการลงมือปฏิบัติ เช่น โครงร่างงานวิจัย เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมวิจัย และตารางตรวจสอบความพร้อมก่อนส่งบทความตีพิมพ์ ซึ่งช่วยให้ผู้อ่านนำความรู้ไปใช้จริงได้อย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น

โดยสรุป หนังสือเล่มนี้เป็นคู่มืออันทรงคุณค่าสำหรับพยาบาลที่ต้องการก้าวสู่เส้นทางการวิจัย ด้วยการสร้างความเชื่อมโยงระหว่างงานประจำกับการสร้างองค์ความรู้ใหม่อย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งเติมเชื้อไฟแห่งแรงบันดาลใจให้ลุกโชนด้วยเรื่องเล่าเคล็ดลับ และตัวอย่างที่สามารถนำไปปรับใช้ได้จริง ทั้งยังให้ข้อคิดถึงการวิจัยเพื่อพัฒนาวิชาชีพการพยาบาลในระยะยาว เป็นหนังสือที่จะช่วยจุดประกายและเป็นเพื่อนร่วมทางสำหรับนักวิจัยพยาบาลในทุกระดับประสบการณ์

สารบัญ

คำนำ

บทนำ

- ความสำคัญของการวิจัยในวิชาชีพพยาบาล
- วัตถุประสงค์ของหนังสือ

บทที่ 1 ก้าวแรกสู่การเป็นนักวิจัย

- แรงบันดาลใจในการทำวิจัย
- คุณสมบัติของพยาบาลนักวิจัยที่ดี
- หัวข้อวิจัยที่น่าสนใจในวงการพยาบาล

บทที่ 2 จากงานประจำสู่งานวิจัย

- การค้นหาโจทย์วิจัยจากปัญหาในการทำงาน
- เทคนิคการเลือกหัวข้อวิจัยที่เหมาะสม
- การเขียนโครงร่างงานวิจัย (Proposal)

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัยพื้นฐานสำหรับพยาบาล

ประเภทของงานวิจัยทางการพยาบาล

การออกแบบการวิจัยเชิงปริมาณ

การออกแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ

บทที่ 4 กระบวนการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

การสร้างและทดสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างมีจริยธรรม

สถิติพื้นฐานสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 การนำเสนอและเผยแพร่ผลงานวิจัย

การเขียนรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

เทคนิคการนำเสนอผลงานในที่ประชุม

แนวทางการตีพิมพ์ผลงานในวารสารวิชาการ

บทที่ 6 จริยธรรมการวิจัยในคน

หลักจริยธรรมพื้นฐานสำหรับการวิจัยในมนุษย์

ข้อพึงระวังทางจริยธรรมเฉพาะกับกลุ่มเปราะบาง

กระบวนการพิจารณาจริยธรรมโดย IRB

บทที่ 7 ตัวอย่างงานวิจัยทางการแพทย์

กรณีศึกษางานวิจัยคุณภาพ

บทเรียนและแง่คิดจากงานวิจัยเหล่านี้

บทส่งท้าย

ความท้าทายและโอกาสของการวิจัยทางการแพทย์ในอนาคต

ข้อคิดสำหรับพยาบาลรุ่นใหม่ที่ต้องการเป็นนักวิจัย

ภาคผนวก

ตัวอย่างโครงร่างงานวิจัย

รายการตรวจสอบก่อนส่งรายงานวิจัย

ประโยชน์ของงานวิจัยต่อวิชาชีพพยาบาล

ประวัติผู้เขียน

บทนำ

ความสำคัญของการวิจัยในวิชาชีพพยาบาล

ท่ามกลางความก้าวหน้าทางการแพทย์และความซับซ้อนของปัญหาสุขภาพในปัจจุบัน วิชาชีพการพยาบาลมีบทบาทสำคัญยิ่งในการดูแลผู้ป่วยให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ไม่เพียงแต่การปฏิบัติตามแนวทางปกติเท่านั้น พยาบาลจำเป็นต้องมีความรู้และความเชี่ยวชาญที่ทันสมัย สามารถบูรณาการหลักฐานเชิงประจักษ์มาใช้ในการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม ซึ่งความรู้เหล่านี้ล้วนได้มาจากผลงานวิจัยนั่นเอง

การวิจัยเปรียบเสมือนเครื่องมือสำคัญในการสร้างและประยุกต์ใช้องค์ความรู้ทางการพยาบาล ด้วยการตั้งคำถาม รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้คำตอบที่เชื่อถือได้ และนำไปสู่การพัฒนาแนวปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ งานวิจัยจึงเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยยกระดับคุณภาพการดูแลผู้ป่วย ตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการที่หลากหลาย และแก้ปัญาสุขภาพในมิติต่างๆ ได้อย่างเท่าทัน

นอกจากนั้น การวิจัยยังมีความสำคัญต่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพและตัวพยาบาลเอง ไม่ว่าจะเป็นการสร้างฐานความรู้เฉพาะทางการพยาบาล การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการพยาบาล การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสหวิชาชีพอื่น ๆ รวมถึงการเติบโตทางวิชาการของพยาบาลผ่านการศึกษาต่อ การนำเสนอผลงาน และการตีพิมพ์ในระดับชาติและนานาชาติ ซึ่งผลที่ได้จะย้อนกลับมาเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับวิชาชีพพยาบาลโดยรวม

อย่างไรก็ตาม การทำวิจัยในทางปฏิบัติอาจดูเป็นเรื่องไกลตัวสำหรับพยาบาลจำนวนมาก เนื่องจากข้อจำกัดด้านเวลา ทรัพยากร ทักษะการวิจัย และที่สำคัญคือทัศนคติที่มองว่าการวิจัยเป็นเรื่องยาก ไม่ใช่หน้าที่หลัก และไม่สามารถนำไปใช้ได้จริงในงานประจำ ทำให้เกิดช่องว่างระหว่างโลกของการปฏิบัติกับโลกของงานวิชาการที่ยากจะประสานกลมกลืน

หนังสือ "Routine to Research" จึงถือกำเนิดขึ้นเพื่อเติมเต็มช่องว่างดังกล่าว เป็นเสมือนสะพานเชื่อมระหว่างงานประจำที่พยาบาลคุ้นเคย กับงานวิจัยที่ช่วยพัฒนาคุณภาพการพยาบาล ผ่านการถ่ายทอดเนื้อหาที่เข้าใจง่าย การยกตัวอย่างและกรณีศึกษาที่